

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 972/2022
21.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 2. у вези члана 180. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ивице Вуковића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Лозници К.бр.131/17 од 10.06.2022.године и Кв.бр.256/22 од 11.08.2022.године, у седници већа одржаној дана 21. септембра 2022. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ивице Вуковића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног суда у Лозници К.бр.131/17 од 10.06.2022.године и Кв.бр.256/22 од 11.08.2022.године и предмет враћа Основном суду у Лозници на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Лозници К.бр.131/17 од 10.06.2022.године, утврђено је да трошкови кривичног поступка окривљеног АА падају на терет буџетских средстава суда, па је обавезан Основни суд у Лозници да из својих буџетских средстава на име трошкова кривичног поступка исплати окривљеном АА износ од 912.650,40 динара, док је преко досуђеног а до траженог износа од 2.035.681,20 динара, захтев браниоца одбијен.

Решењем Основног суда у Лозници Кв.бр.256/22 од 11.08.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Ивице Вуковића, изјављена против решења Основног суда у Лозници К.бр.131/17 од 10.06.2022. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Ивица Вуковић, због повреде закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 2. тачка 7) и 265. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине побијана решења и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да укине само другостепено решење и предмет врати већу из члана 21. став 4. ЗКП на поновно одлучивање или да преиначи

првостепено решење тако што ће досудити трошкове кривичног поступка до траженог износа од 2.035.681,20 динара, увећаног за трошкове на име састава жалбе у износу од 22.500,00 динара.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је побиијаним решењима Основног суда у Лозници учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 2. тачка 7) и 265. став 1. ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је решењем Основног суда у Лозници Кв.бр.297/21 од 25.08.2021. године, према окривљеном АА обустављен кривични поступак за кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 2. у вези члана 180. став 1. Кривичног законика, због наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења. Окривљени је преко браниоца - адвоката Ивице Вуковића дана 14.02.2022. године поднео захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од 2.035.681,20 динара, у којем је определио трошкове који се односе на награду и нужне издатке браниоца као и трошкове на име награде стручног саветника.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, Основни суд у Лозници је побиијаним првостепеним решењем исти делимично усвојио и окривљеном досудио износ од 912.650,40 динара, док је преко досуђеног износа, а до износа од 2.035.681,20 динара наведени захтев одбијен као неоснован. У образложењу првостепеног решења наведено је за које процесне радње на име одбране окривљеног браниоцу припада награда и у ком износу, у складу са важећом Адвокатском тарифом, према висини запрећене казне за кривично дело за које је вођен поступак против окривљеног, а наведено је и да окривљеном нису признати трошкови на име састава двадесет осам поднесака упућених суду, као ни девет поднесака који су упућени Специјалној затворској болници у Београду, јер, по ставу првостепеног суда, нису неопходни за вођење кривичног поступка. Такође, нису досуђени ни трошкови за ангажовање стручног саветника, са образложењем да исто није учињено по налогу суда и да није било неопходно за вођење поступка.

Другостепено веће Основног суда у Лозници је, одлучујући о жалби браниоца окривљеног, одбило жалбу као неосновану, налазећи да је првостепено решење правилно и прихватајући разлоге који су дати у истом.

Одредбом члана 125. став 2. ЗКП је прописано да странка може изабрати и пуномоћјем овластити стручног саветника када орган поступка одреди вештачење.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП је прописано да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, а ставом 2. тачка 7) истог члана прописано је да трошкови кривичног поступка између осталог обухватају и награду стручном саветнику.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд налази да су основани наводи захтева за заштиту законитости у делу да је побијаним правноснажним решењима Основног суда у Лозници, на штету окривљеног, учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП. Ово из разлога јер окривљени, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова кривичног поступка које је имао на име награде стручном саветнику. Наиме, награда подразумева новчану накнаду одређеном лицу за његов рад, а окривљени је током поступка ангажовао стручног саветника, сходно члану 125. став 2. ЗКП, који је присуствовао главном претресу и саставио примедбе на налазе и мишљења судских вештака. Како је према окривљеном обустављен поступак, самим тим трошкови кривичног поступка, који подразумевају и награду стручном саветнику, треба да падну на терет буџетских средстава, што је веома јасно прописано одредбом члана 265. став 1. ЗКП. Из наведених разлога је неправилан закључак Основног суда у Лозници да окривљеном не припадају трошкови на име награде за ангажовање стручног саветника јер то није учињено на основу наредбе суда и није било неопходно за вођење поступка.

Поред наведеног, бранилац у захтеву истиче и да је учињена повреда закона тиме што је првостепени суд одбио његов захтев за накнаду трошкова на име састава двадесет осам образложених поднесака упућених суду и на име састава још девет образложених поднесака упућених Специјалној затворској болници у Београду, јер, наводно, исти нису били неопходни за вођење кривичног поступка и нису били у функцији одбране окривљеног, а бранилац наводи да су, насупротив таквом ставу нижестепених судова, сви поднети поднесци били неопходни и истим је указивано на незаконито поступање суда и битне процесне недостатке.

Тарифним бројем 4. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката у ставу 1. је прописано и таксативно означено за састављање којих поднесака адвокату припада награда из Тарифног броја 1, док је ставом 2. истог Тарифног броја прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

По налажењу Врховног касационог суда, и у овом делу је учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези тарифног броја 4. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, јер је првостепени суд у својој одлуци навео да је одбио предлог да се досуде трошкови окривљеном на име састава наведених поднесака који нису били неопходни за вођење кривичног поступка.

Како се међу наведеним поднесцима налазе и поднесци који су несумњиво у функцији одбране, јер се њима указује на чињенице које говоре у прилог одбране а у којима се истичу доказни предлози који нису могли бити изнети на главном претресу (у периоду од 24.01.2018. године па до 25.08.2021. године није одржан ниједан претрес) захтев за стављање ван снаге наредбе суда донете противно закону, а која наредба је и стављена ван снаге и с тим у вези захтев за изузеће поступајућег судије, то се не може прихватити закључак из побијаних решења да такви поднесци нису у функцији одбране окривљеног и неопходни за вођење наведеног кривичног поступка.

Имајући наведено у виду, окривљени, сходно Тарифном броју 4. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, има право на накнаду трошкова на име састава образложених поднесака којима се указује на чињенице које говоре у прилог одбрани.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Ивице Вуковића, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо правноснажна решења Основног суда у Лозници К.бр.131/17 од 10.06.2022. године и Кв.бр.256/22 од 11.08.2022. године, те списе предмета вратио том суду на поновно одлучивање, у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Врховни касациони суд се није упуштао у оцену навода браниоца окривљеног у односу на део навода којим се побија другостепено решење у делу да су разлози одбијања трошкова кривичног поступка захтевом за накнаду трошкова и жалбом на првостепено решење, недовољно образложени, односно којима се суштински указује на повреду члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, будући да повреда ове законске одредбе не представља законски разлог због које је, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић